

ZUBERERA

- **Fonologikoak**

- “U” “Ü” egiteko joera.
- “O” “U” egiteko joera.
- “-AU-” diptongoa -Ai” bihurtzeko joera.
- “J” berezia da ->“Jakín” (“Dxákin”)
- Bokal arteko dardarkari bakunak galtzen (r):haragi->Agi / Erori-<Eól
- Hasperena erabiltzen: Aipatu->Aiphátu
- Azentu indartsuagoa azkenaurreko silaban:Lagunaren-> Lagunáen

- **Morfologikoak**

- Artikulua gutxi erabiltzen: Gure aita zaharra da-> Gue aítá záhar da / Har ezazu ogia-> Har ezazü ógi
- Nori plurala -er erabiltzen: lagunei->lagune
- Izen bereziak eta arruntak bereizten dira NONDIK eta NORA kasuetan:

	NONDIK	NORA
IZEN BEREZIA	-RIK (Getaririk)	-RA (Getaira)
IZEN ARRUNTA	-TIK (Menditik)	-(A)LAT (Mendi(a)lat)

- “arra” erabiltzen, “berriz” erabili beharrean: Berriz egin-> arra égin
- “sa” atzizkia erabiltzen femeninoa egiteko:Andre alarguna -> alhargüntsa.
- -ot eta -xkót atzizkiak txikigarriak erabiltzen: Plazatxoa-> Plaxót

- **Aditza**

NOR-NORI-NORK saileko adizkietako adibideak:

ZUBERERA	BATUA
DEIT DEITADE DEIÓT DEIKÜ DEIZÜT DEIEGÜ DEITZÓT	DIT DIDATE DIOT DIGU DIZUT DIEGU DIZKIOT

NOR-NORI-NORK saileko adizkietako adibideak: Zéitan (zitzaidan), ‘zeión’ (‘zitzaion)...

- **Sintaxia**

- Partizipioan -rik egitura zaharra gorde da Zuberoan: arrotzak dira “-ta” eta “-a”: Ondo jantzita->untsa bestitürík
- Denborazko perpausetan “baiko” egitura ere erabiltzen dute:Etxera heldu bezain arin -> Etxéa baiko...
- Euskal Herrian gehieneko ari izan -ekin batera “erauntsi” (>iáuntsi) erabiltzen da: Nekazaritzan aritu naiz erretiratu arte->Labuatzán iáuntsi dit eretrétala artíno.
- Zuketa erabiltzen da usunetik: Ibili naiz kaleetan-> Ebili nüzü kharriketan

